

TÁC PHẨM DỰ THI

sáng tác, quảng bá các tác phẩm văn học, nghệ thuật và
báo chí về chủ đề “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức,
phong cách Bác Hồ, Bác Tôn” tỉnh An Giang, giai đoạn

2024 - 2025

HỌ VÀ TÊN: NGÔ LÊ THÀNH TIẾN

NGHỀ NGHIỆP: HỌC SINH

**ĐƠN VỊ: TRƯỜNG THPT HOÀ LẠC, PHÚ TÂN, AN
GIANG**

ĐIỆN THOẠI:

“Giáo Dục: Hành Trình Kiến Tạo Tri Thức và Nhân Cách”

Giáo dục không chỉ là truyền đạt kiến thức mà còn là khai sáng tư duy, rèn luyện nhân cách và hun đúc khát vọng. Đó phải là một hành trình khám phá, nơi thầy cô truyền cảm hứng, học sinh khao khát tri thức. Nhưng nếu dạy và học chỉ diễn ra một cách máy móc, chạy theo thành tích mà thiếu đi sự thấu hiểu, liệu giáo dục có còn giữ được giá trị thực sự? Khi việc học trở thành áp lực, khi tri thức chỉ là những con chữ vô hồn, chúng ta có đang đánh mất tinh thần cốt lõi của nó? Làm sao để khơi dậy niềm đam mê học tập, để giáo dục trở thành con đường giúp mỗi người không chỉ biết, mà còn hiểu, sáng tạo và làm chủ tương lai?

Tiếng trống trường vang lên, ngân dài giữa không gian yên tĩnh, mở đầu cho một ngày học mới. Dòng học sinh vội vã bước qua sân trường, những khuôn mặt quen thuộc lướt nhanh, mỗi người mang một tâm trạng riêng. Tôi chậm rãi ngồi xuống chỗ của mình, đặt sách vở ngay ngắn trên bàn. Một ngày học lại bắt đầu, lặp đi lặp lại như bao ngày trước đó. Trong không khí trầm lặng của lớp học, thầy giáo bước lên bục giảng, giọng nói đều đều vang lên, truyền đạt những dòng lý thuyết đã trở nên quá đỗi quen thuộc. Bên dưới, vài bạn chăm chú ghi chép, vài người lặng lẽ nhìn ra cửa sổ, một số khác lại đang mơ màng, như thể tâm trí đã trôi dạt đến một nơi xa xăm nào đó. Tôi cũng tự hỏi: Chúng tôi đang học vì điều gì? Vì điểm số, vì những kỳ thi, hay vì một mục tiêu xa hơn mà chúng tôi chưa từng thực sự nghĩ đến?

Có lẽ, câu hỏi này không chỉ là nỗi băn khoăn của riêng tôi, mà là của rất nhiều học sinh đang ngồi trên ghế nhà trường. Bởi lẽ, việc học dần trở thành một áp lực hơn là một niềm đam mê, một nghĩa vụ hơn là một hành trình khám phá tri thức. Ngay từ khi còn nhỏ, chúng tôi đã được dạy rằng học tập là con đường duy nhất dẫn đến thành công, rằng chỉ có những người học giỏi mới có thể có một tương lai sáng lạn. Nhưng liệu đó có phải là sự thật tuyệt đối? Thực tế cho thấy, không ít người thành công trên thế giới không nhất thiết phải trải qua con đường học vấn truyền thống, và cũng không ít người có học vấn cao nhưng vẫn loay hoay trong cuộc sống. Vậy, rốt cuộc chúng ta học để làm gì?

Lời Bác Hồ như vọng về từ một thời đại đầy khát vọng: “Học để làm gì? Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại.” Nhưng có bao nhiêu người trong số chúng tôi thực sự học với tinh thần đó? Tôi nhớ có lần, trong giờ ra chơi, Đăng – cậu bạn thân của tôi – thở dài khi nhìn vào cuốn sách dày cộp trên tay: “Cậu có bao giờ

cảm thấy chúng mình học chỉ để đối phó không? Cứ như là học không phải để hiểu, mà chỉ để thi xong rồi quên.”Tôi im lặng, vì chính tôi cũng từng có cảm giác đó. Chúng tôi đã bao lần thức khuya để nhồi nhét kiến thức vào đầu, chỉ để rồi sau bài kiểm tra, tất cả nhanh chóng tan biến như chưa từng tồn tại. Những công thức toán học phức tạp, những sự kiện lịch sử dài dằng dặc, những định nghĩa vật lý khó nhớ... tất cả chỉ còn lại những con số mơ hồ. Nhưng rồi tôi tự hỏi, liệu vấn đề nằm ở phương pháp giảng dạy hay ở chính chúng tôi? Có phải do cách giáo dục còn nặng nề lý thuyết, thiếu thực hành, thiếu tính ứng dụng, hay là do chúng tôi chưa thực sự chủ động trong việc học?

Tôi nhớ đến cô giáo Văn của mình, người chưa bao giờ biến những tác phẩm thành những dòng phân tích khô khan. Khi giảng bài Bếp lửa của Bằng Việt, cô không chỉ đọc từng câu thơ mà còn kể về những ngày thơ ấu bên bà của mình. Giọng cô chậm rãi, ấm áp: “Các em à, một bài thơ không chỉ là những con chữ. Nó là cuộc đời, là ký ức, là tình cảm. Nếu các em không cảm nhận được, thì dù có phân tích đúng từng biện pháp nghệ thuật, bài học vẫn vô nghĩa.”Khoảnh khắc ấy, lần đầu tiên tôi thấy thơ ca không còn xa vời mà trở nên gần gũi, thân thương. Nếu tất cả bài học đều có thể chạm đến trái tim người học như thế, có lẽ chúng tôi sẽ không còn thấy việc học là gánh nặng.

Nhưng có phải ai cũng trân trọng điều đó? Tôi đã thấy không ít bạn ngồi trong lớp nhưng tâm trí lại trôi về một nơi nào đó. Những ánh mắt lơ đãng sau đêm dài cày game, những ngón tay lén lút lướt điện thoại dưới gầm bàn, những cái nhìn chán nản khi thầy cô đặt câu hỏi. Có lần, một bạn trong lớp tôi nói: “Học thế này thì ra đời có giúp ích gì không? Người ta kiếm tiền đầy ngoài kia mà có cần học cao đâu.”.Câu nói ấy làm tôi chợt nhớ đến lời Bác Hồ: “Dốt thì đại, đại thì hèn.”Học không chỉ để kiếm tiền, mà còn để biết suy nghĩ, biết phân biệt đúng sai, biết sống một cách có ích. Nếu một thế hệ chỉ nhìn vào lợi ích trước mắt mà quên đi giá trị lâu dài của tri thức, đất nước này sẽ đi về đâu? Tôi cũng nghĩ đến lời Bác Tôn Đức Thắng: “Lao động là vinh quang, học tập cũng chính là lao động.”

Học là một quá trình dài của sự rèn luyện, kiên trì và trưởng thành. Nhưng đáng buồn thay, nhiều bạn trẻ ngày nay lại xem việc học như một nghĩa vụ nặng nề, như một thứ gì đó phải hoàn thành chứ không phải là một hành trình để khám phá và phát triển bản thân. Ở Nhật Bản, trẻ em được dạy rằng học không chỉ là tiếp thu kiến thức, mà còn là học cách sống, cách làm việc nhóm, cách đóng góp cho xã hội. Ở Phần Lan, học sinh không bị ép buộc học

thuộc lòng, mà được khuyến khích sáng tạo, tìm tòi, tự mình khám phá tri thức. Trong khi đó, học sinh Việt Nam dù học rất nhiều nhưng lại thiếu kỹ năng thực hành, thiếu khả năng ứng dụng. Chúng ta có thể giải một bài toán phức tạp, nhưng lại không biết cách quản lý tài chính cá nhân. Chúng ta có thể phân tích một tác phẩm văn học, nhưng lại không biết cách giao tiếp, thuyết trình trước đám đông.

Giáo dục không chỉ là trách nhiệm của thầy cô, của nhà trường, mà còn là trách nhiệm của cả người học. Nếu chỉ trông chờ vào sự thay đổi của hệ thống mà không thay đổi chính mình, thì dù có đổi mới đến đâu, việc học vẫn chỉ là một gánh nặng. Tôi mơ về một ngày mà trường học không chỉ là nơi dạy kiến thức, mà còn là nơi khơi dậy niềm đam mê, giúp chúng tôi phát triển toàn diện. Một ngày mà mỗi bài học không chỉ là những con chữ khô khan, mà là những câu chuyện sống động, đầy cảm hứng. Một ngày mà học sinh không còn học chỉ để thi, mà học để hiểu, để sáng tạo, để áp dụng vào cuộc sống. Lời Bác Hồ vẫn vang vọng trong tâm trí tôi: “Học để làm người, học để phụng sự Tổ quốc và nhân dân.” Chỉ khi nào học sinh thực sự ý thức được giá trị của việc học, giáo dục mới phát huy được ý nghĩa cao đẹp nhất của nó. Và khi đó, việc học sẽ không còn là một nghĩa vụ, mà sẽ trở thành một hành trình thú vị – một hành trình giúp chúng tôi khám phá thế giới và khám phá chính mình.

Giáo dục không chỉ là dạy và học, mà là truyền lửa và khơi dậy đam mê. Nếu thầy cô giảng bằng tâm huyết, học sinh học với ý thức, thì trường học không chỉ dạy chữ mà còn dạy cách làm người. Học không phải để đối phó mà để hiểu, sáng tạo và cống hiến. Một nền giáo dục thành công không tạo ra những người chạy theo điểm số, mà nuôi dưỡng những tâm hồn biết tư duy và sống có trách nhiệm. Chỉ khi dạy và học đều xuất phát từ sự chân thành, giáo dục mới thực sự phát huy được giá trị cao đẹp nhất của nó. Đúng như Bác Hồ từng nói: “Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự đoàn thể, giai cấp và nhân dân”.